

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
KULTURA IN TURIZEM

OŠ VENCLJA PERKA DOMŽALE

KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH

RAZISKOVALNA NALOGA

MENTORICE:

Jelka Lesar
Katja Erban
Breda Stanič

UČENCI:

Anika Brajnik
Inti Bau Martini
Aljaž Medvešek
Jaka Burnik
Ažbe Kobal
Žiga Savšek
Jaka Savšek
Karmen Uršič
Zala Kobal
Maša Medvešek
Julija Medvešek

Domžale, januar 2018

POVZETEK

Z raziskovalno nalogo v okviru teme Kultura in turizem smo naši raziskovalni nalogi dali ime Kulturne ustanove v Domžalah. Z učenci raziskovalci smo raziskali domači kraj Domžale in se podali po različnih kulturnih poteh našega mesta. Odkrivali smo različne kulturne destinacije, ki bi lahko turiste popeljale po kulturnih prireditvah in jim popestrile dan z obiskom kulturnih ustanov našega mesta. Raziskali smo, zakaj je naša šola, OŠ Venclja Perka Domžale, Kulturna šola in kaj kulturnega se odvija izpod rok naših učiteljev in učencev. Sestavili smo tudi anketni vprašalnik, s katerim smo odkrivali, s kom pretežno obiskujejo vprašani kulturne prireditve, v katero kulturno ustanovo v Domžalah največkrat zaidejo, zanimalo pa nas je tudi, ali bi si želeli obiskovati več kulturnih prireditev, ali je le-teh v Domžalah dovolj in katero prireditev so vprašani nazadnje obiskali.

V raziskavi so sodelovali učenci druge triade in dve učenki iz tretje triade:

- učenec 4. b (Jaka Burnik)
- učenci 4. c (Anika Brajnik, Inti Bau Martini, Aljaž Medvešek),
- učenec 5. a (Ažbe Kobal),
- učenec 5. b (Žiga Savšek),
- učenec 6. a (Jaka Savšek),
- učenka 6. b (Karmen Uršič),
- učenci 6. c (Maša Medvešek),
- učenka 7 a (Zala Kobal),
- učenka 7. b (Julija Medvešek).

Z raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, ali poznamo svojo občino skozi oči kulture, kulturnih prireditev in kulturnih ustanov. Z učenci smo ugotovili, da vsak dan zaidemo v kulturno ustanovo – našo šolo, da nas kultura dnevno spremlja, bodisi pri obnašanju, kulturnem vedenju, hranjenju, oblačenju ipd. Kultura ni le obisk kulturnih prireditev in kulturnih ustanov. Kultura je tudi naša dediščina, ki jo prenašamo iz roda v rod. Kultura smo mi.

KAZALO

POVZETEK	2
KAZALO	4
UVOD	1
1 RAZISKOVALNI DEL NALOGE	3
1.1 RAZISKOVALNI PROBLEM	3
1.2 CILJ RAZISKAVE	3
1.3 METODE RAZISKOVANJA.....	4
1.4 POTEK RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI Z ANALIZO	5
1.4.1 Pregled literature, spleta, zgibank, zemljevida Domžal.....	5
1.4.2 Pregled umetniških del.....	5
1.4.3 Anketa o obiskovanju kulturnih ustanov v Domžalah	6
1.4.4 Analiza ankete	6
1.4.5 Povzetek ankete	12
1.5 POMEMBNE KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH	12
1.5.1 Obisk Slamnikarskega muzeja, ki je hkrati tudi Godbeni dom.....	12
1.5.2 Obisk Galerije Domžale.....	14
1.5.3 Obisk Knjižnice Domžale.....	14
1.5.4 Obisk Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.....	16
1.5.5 Obisk Menačenkove domačije.....	18
1.6 ZEMLJEVID DOMŽAL – TURISTIČNI VODNIK.....	19
1.7 USTVARJALNA DELAVNICA	20
1.8 NAŠA ŠOLA KULTURNA ŠOLA	21
2 ZAKLJUČEK	24
3 VIRI IN LITERATURA	25
4 PRILOGA	26

UVOD

Dobrodošli v Domžalah, mladem mestu, kjer se kulturna dediščina prepleta s kulturnim življenjem. Domžale je bilo ozemlje, ki je bilo poseljeno že v prazgodovini. O tem pričajo najdbe iz kamene dobe v Babji jami in na območju Šumberka. V rimskem času je skozi Domžale vodila pomembna pot iz Aquileje v Emono. Kasneje v zgodovinskem razvoju so se Domžale razvile zaradi slamnikarske industrije, kar je pomembno kulturno izročilo naše dediščine občine Domžale.

V Domžalah imamo pomembne kulturne ustanove, ki bogatijo kulturni vsakdan občanov. Če se želite sprehoditi po mestu Domžale, je najbolje začeti pri Kulturnem domu Franca Bernika, ki predstavlja osrednjo kulturno institucijo v mestu. Kulturni dom Franca Bernika ponuja številne kulturne dejavnosti ljubiteljem glasbe, gledališča, filmov, plesov itd. Del kulturnega doma je tudi glasbena šola, prva učilnica kulture za majhne in velike Domžalčane. V njem se odvija tudi Mestni kino, kjer si lahko občani vseh starosti ogledajo različne filmske predstave.

Za vse ljubitelje likovne umetnosti je obisk Galerije Domžale prava izbira, saj ponuja številne razstave domžalskih in tujih umetnikov. Pogosto gostujejo likovni umetniki tudi v stari Menačenkovi domačiji, kjer deluje etnološki muzej. V bližini tega je Slamnikarski muzej, kjer domuje tudi Godbeni dom.

Ljubiteljem knjig priporočamo Knjižnico Domžale, ki poleg izposoje številnih knjižnih del ponuja tudi razstave, lahko pa si ogledamo tudi razstave likovnih in drugih del učencev naše šole.

Mesto premore številne znane Domžalčane po Sloveniji in tujini. Med številnimi lahko srečamo:

- Vero Trstenjak, slikarko
- Tomaža Habeta, skladatelja in glasbenega pedagoga
- Sašo Vuga, pisatelja, dramaturga in scenarista
- Cvetko Zalokar Oražem, političarko in književnico
- Janeza Medveška, fotografa in pesnika
- Damjana Tomažina, dirigenta

Učenci naše šole se srečajo s kulturo že na poti v šolo in iz nje. Na šoli med poukom ali pri krožkih nastajajo prave umetnije, ki jih učenci razstavijo v šolski galeriji ali Knjižnici Domžale. Pod vodstvom učiteljev mentorjev učenci sodelujejo na različnih literarnih, likovnih, filmskih natečajih, kjer se zelo uspešni. Na šoli redno prirejamo različne kulturne dogodke, glasbene prireditve, gledališke igre bodisi za šolo ali izven. Z njimi obeležujemo praznike, šege in navade ali obletnice. Pevci naše šole vsako leto sodelujejo na reviji otroških in mladinskih pevskih zborov. Starejši učenci se udeležujejo Bralnic pod slamnikom in še bi lahko naštevali.

V raziskovalni nalogi bi radi raziskali kulturno udejstvovanje anketirancev v občini Domžale, predstavili kulturne ustanove v Domžalah, ki nas bogatijo in nam nudijo različne kulturne prireditve ter ugotovili, zakaj OŠ Vencija Perka nosi naziv Kulturna šola in kaj nam naš kulturni hram omogoča.

1 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

Problem raziskave je poiskati kulturne ustanove v domačem kraju Domžale ter raziskati obiskanost le-teh. V raziskavi želimo spoznati kulturne ustanove v Domžalah, jih obiskati, izdelati zemljevid Domžal in označiti lego kulturnih ustanov na zemljevidu (Kulturni dom Franca Bernika, Mestni kino Domžale, Godbeni dom in Slamnikarski muzej, Knjižnica Domžale, Galerija Domžale).

Spoznati želimo pojem Kulturna šola in način, kako šola pridobi ta naziv. Raziskati želimo tudi kulturno udejstvovanje učencev na šoli.

1.1 RAZISKOVALNI PROBLEM

Z raziskovalnim problemom želimo razjasniti vprašanje: »Kako učencem OŠ Vencija Perka ali turistom Domžal predstaviti »Kulturo in turizem« v našem mestu?« Pripraviti želimo turistični vodnik, ki bi turista popeljal po kulturnih ustanovah v Domžalah, raziskati kulturno dejavnost na šoli in ugotoviti, zakaj je naša šola Kulturna šola.

Raziskovalni problem se dotika tudi priprave in izvedbe ankete med Domžalčani o obiskovanju kulturnih ustanov glede na spol in starost.

1.2 CILJ RAZISKAVE

Namen raziskave je, da učenci s pomočjo literature in mentorjev, podrobneje predstavijo svojo šolo in domači kraj z vidika kulture in kulturnega udejstvovanja v kulturnih ustanovah.

Učenci želijo s pomočjo anketnega vprašalnika ugotoviti, katere kulturne ustanove v Domžalah obiskujejo Domžalčani, s kom jih obiskujejo, katere kulturne prireditve si še želijo, kakšna je kvaliteta kulturnih prireditev v primerjavi s kvaliteto v drugih mestih. Za turiste želijo pripraviti zemljevid in predstavijo »točke« kjer bi se lahko srečali s kulturo v Domžalah. Učenci želijo predstaviti kulturne dejavnosti na šoli.

Cilji raziskave so, da učenci:

- izvedejo anketo, v kateri sprašujejo učence, starše, stare starše, prijatelje, katere kulturne ustanove obiskujejo v Domžalah, s kom jih obiskujejo, katerih kulturnih vsebin je premalo ali preveč, v katere kulturne ustanove bi napotili turiste
- opravijo analizo rezultatov ankete
- ugotovijo, s katerimi kulturnimi ustanovami sodeluje naša šola
- predstavijo kulturni program v šoli
- raziskujejo, kje svoja kulturna dela predstavi šola
- pregledajo kulturni program, ki ga kulturne ustanove ponujajo
- iščejo pomembne zgradbe, s katerimi oz. v katerih se predstavlja kultura v domačem kraju
- obišejo Galerijo, Knjižnico Domžale, Slamnikarski muzej, ki je tudi Godbeni dom, Kulturni dom Franca Bernika Domžale
- sprehodijo se skozi domači kraj in izdelajo zemljevid s kulturnimi točkami za turiste
- pripravijo izdelek za turistično tržnico s pomočjo sošolcev (izdelajo magnetke, tako, da izvezejo slamnik, ki je simbol mesta Domžale)
- predstavijo svoje delo – raziskovalno nalogo in izdelke

1.3 METODE RAZISKOVANJA

Raziskovali smo po naslednjih metodah:

- pogovori, poslušanje zgodb
- ankete
- intervjuji
- pregled literature
- pregled starih fotografij
- raziskovanje z udeležbo (praktično delo)
- risanje, pisanje, branje
- obisk Slamnikarskega muzeja
- obisk Galerije Domžale
- obisk Knjižnice Domžale
- obisk Kulturnega doma Franca Bernika in Mestnega kina Domžale

- obisk Menačenkove domačije, ki je tudi muzejska hiša in pomemben prostor domžalske kulturne dediščine
- opazovanje kulturnih znamenitosti kraja

1.4 POTEK RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI Z ANALIZO

S pomočjo literature smo želeli poiskati zanimive točke za turiste, ki bi jim popestrili kulturno življenje z obiskom kulturnih ustanov v Domžalah. Turistom bi želeli predstaviti domači kraj skozi oči umetnikov, ki delujejo v našem kraju ali zgolj gostujejo pri nas. Obiskali bi čim več kulturnih hramov. Svojo radovednost smo potešili ob raziskovanju zakaj je naša šola Kulturna šola.

Turiste bi povabili na različne kulturne prireditve tudi v okviru naše šole OŠ Vencija Perka. Razkazali bi jim šolsko galerijo, glasbeno učilnico ter jih popeljali na šolske koncerte in prireditve, s katerimi se radi pohvalimo.

1.4.1 PREGLED LITERATURE, SPLETA, ZGIBANK, ZEMLJEVIDA DOMŽAL

Z učenci smo pregledali veliko knjig, brošur in zgibank, ki podrobneje predstavljajo Domžale z okolico. Zanimalo nas je o preteklosti, o življenju, o pomembnih ljudeh in kulturnih običajih našega kraja. Pregledali smo turistične vodnike in zgibanke, ki jih je izdala Občina Domžale. V naši šolski knjižnici smo izbrskali več turističnih vodnikov za otroke z naslovom Rajžamo po Domžalah iz leta 2013, ki nas popelje skozi številne ulice do pomembnih kulturnih zgradb.

Branje in raziskovanje literature nas je popeljalo v raziskovanje kulturne poti našega mesta.

1.4.2 PREGLED UMETNIŠKIH DEL

Zanimala so nas umetniška dela umetnikov Domžal, saj brez poznavanja le-teh ne moremo turistov navdušiti nad krajem Domžale in njihovimi kulturnimi ustanovami. Izbrskali smo nekaj zanimivosti.

V šolski knjižnici smo si izposodili vse knjige, ki opisujejo umetnike Domžal. Ogledali smo si CD Občina Domžale »Na rečnem bregu spletena prihodnost!« in razstavo risb v Knjižnici Domžale .

1.4.3 ANKETA O OBISKOVANJU KULTURNIH USTANOV V DOMŽALAH

Za zbiranje podatkov o obiskovanju kulturnih ustanov v Domžalah smo uporabili anketni vprašalnik. Anketni vprašalnik smo oblikovali na podlagi raziskovalnih ciljev, ki smo jih želeli doseči. Anketa je bila anonimna in prostovoljna.

Anketni vprašalnik obsega 13 vprašanj. Prvi dve vprašanji zajemata spol in starost anketirancev. Tretje, četrto in peto vprašanje zajemajo splošne informacije, kje anketiranci obiskujejo kulturne prireditve, s kom in katere kulturne ustanove obiščejo v občini Domžale. Šesto, sedmo in osmo vprašanje zajema mnenje anketirancev o želji po obiskovanju prireditev, razlogih, zakaj ne obiskujejo kulturnih prireditev ter mnenju, ali imamo v Domžalah dovolj kulturnih prireditev. Zanimalo nas je tudi, katero prireditev so anketiranci obiskali nazadnje, kar sprašujemo v devetem vprašanju. V zadnjih treh vprašanjih nas je zanimalo, če so anketiranci zadovoljni s kvaliteto ponujenih kulturnih prireditev v našem kraju, ali je kvaliteta prireditev primerljiva z drugimi mesti ter katerih kulturnih prireditev je v Domžalah premalo.

Anketo smo izvajali v mesecu novembru in decembru 2017. Na anketo so odgovarjali učenci naše šole, njihovi starši, stari starši, starejši bratje in sestre, prijatelji, učitelji in učiteljice naše šole. Vrnjenih je bilo 129 pravilno izpolnjenih anket.

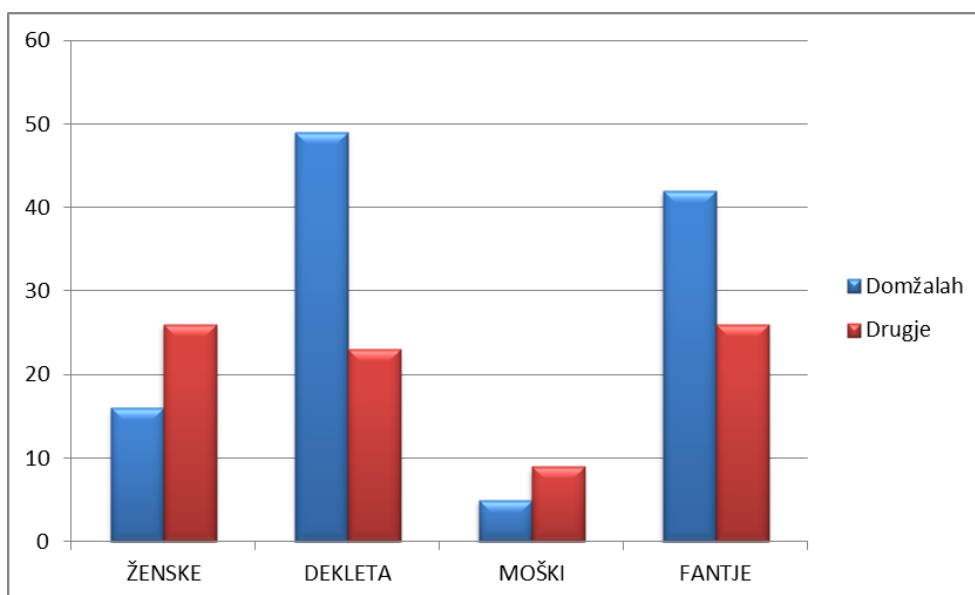
Anketni vprašalnik je priložen v PRILOGI.

1.4.4 ANALIZA ANKETE

Z raziskavo smo zajeli 58% ženske populacije in 42% moške populacije. Od tega je bilo 15% ženske v starosti od 27 do 60 let (19 anket), 43% deklet v starosti od 9 do 18 let (56 anket), moških 5% v starosti 37% od 26 do 60 let (7 anket) in fantov v starosti od 9 do 18 let (47 anket).

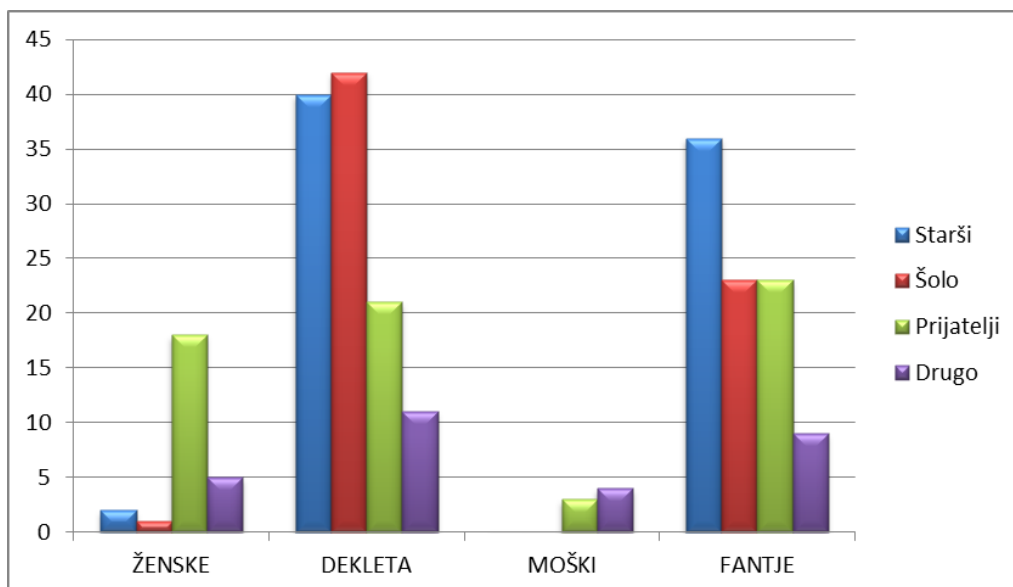
Analizo anketnih vprašalnikov je opravila skupina učencev ob pomoči mentoric.

KJE OBISKUJETE KULTURNE PRIREDITVE?

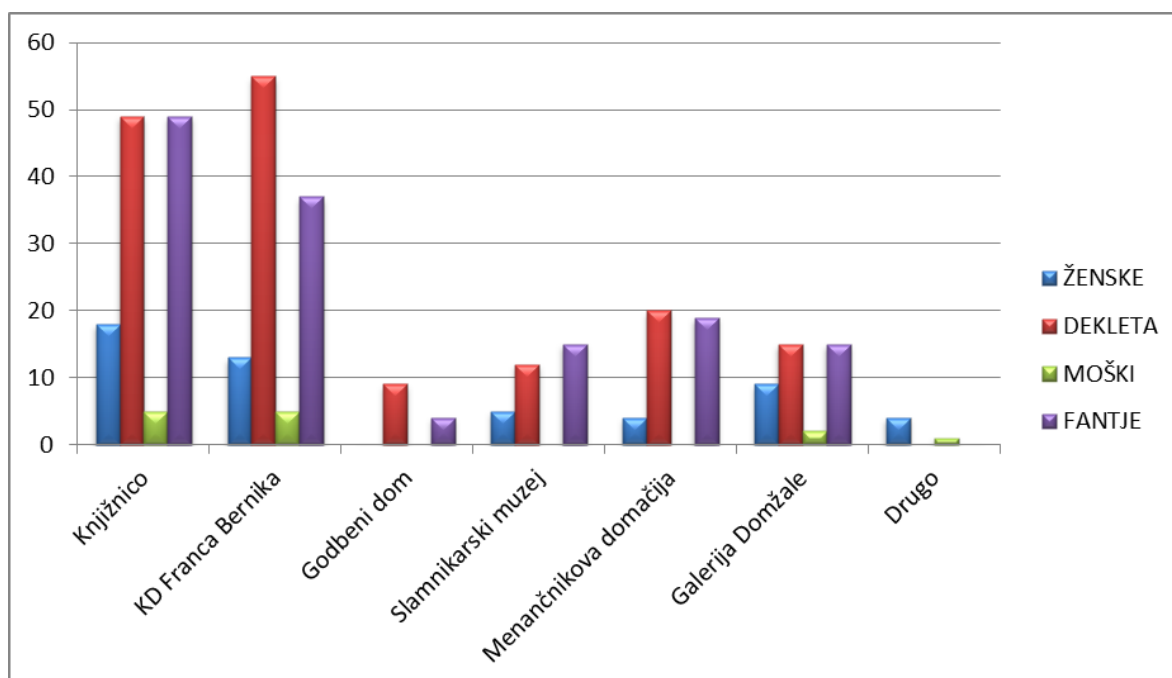
Iz rezultatov sklepamo, da dekleta in ženske obiskujejo več kulturnih prireditev kot moški in fantje. Ugotovili smo, da pri mlajši generaciji tako fantov kot tudi deklet prevladuje obisk kulturnih prireditev v občini Domžale, medtem ko pri starejši populaciji prevladuje obisk kulturnih prireditev v drugih krajih. Našteli so kraje Ljubljana, Kamnik, Mengeš, Koper.

S KOM OBISKUJETE KULTURNE PRIREDITVE?

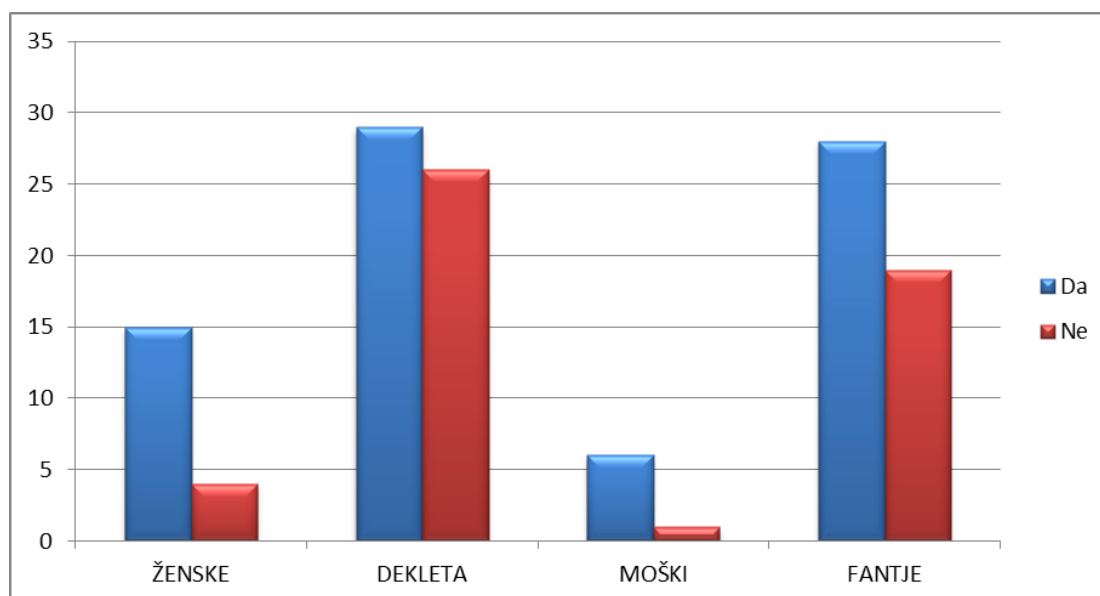
Iz rezultatov sklepamo, da dekleta in fantje večinoma obiskujejo kulturne prireditve s starši in v okviru šole, medtem ko ženske in moški večinoma obiskujejo kulturne prireditve s prijatelji.

KATERE KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH OBISKUJETE ?

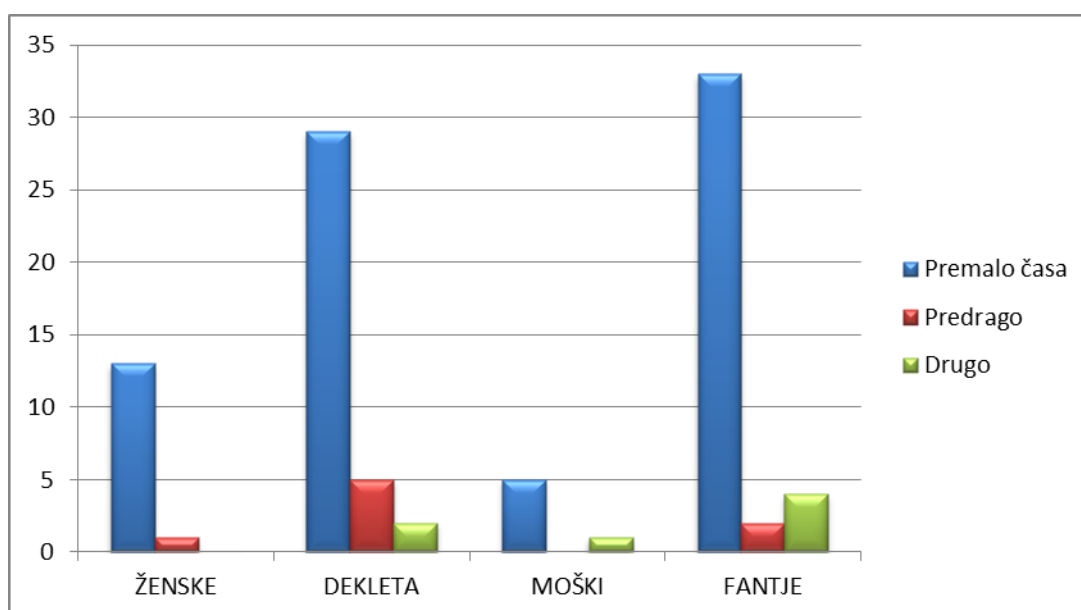
Ugotovili smo, da največ prireditev vprašani obiščejo v Knjižnici Domžale in KD Franca Bernika ne glede na starost anketirancev.

ALI BI ŽELELI OBISKOVATI VEČ PRIREDITEV?

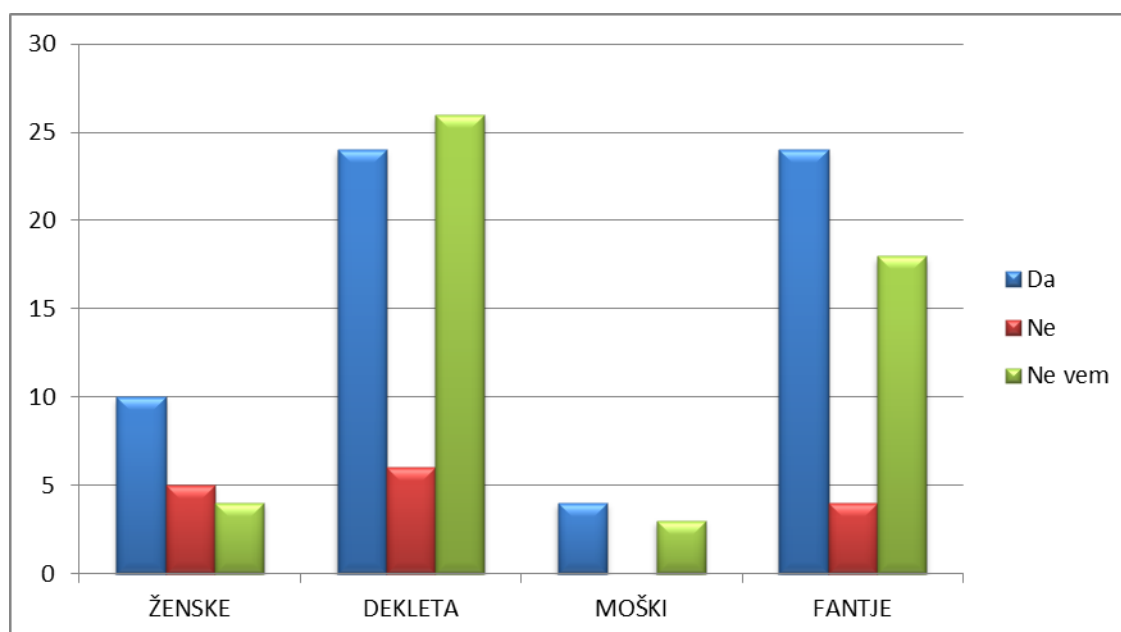
Rezultati so pokazali, da si večina anketirancev, 60%, želeli obiskovati še več prireditev v Domžalah. Največja odstopanja so pri ženskah in moških. Pri mlajši populaciji deklic in fantov so odstopanja manjša.

RAZLOGI, ZAKAJ NE OBISKUJETE ŠE VEČ PRIREDITEV?

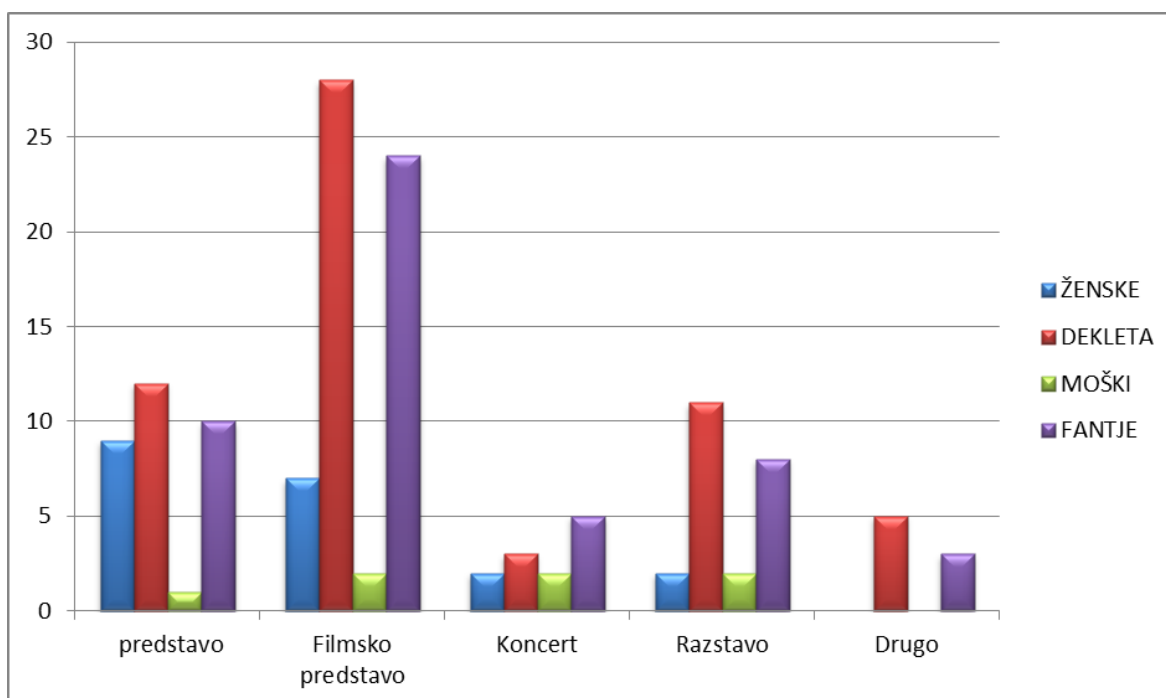
Iz rezultatov lahko sklepamo, da ima večina anketirancev premalo časa za obisk še več kulturnih prireditev. 16 vprašanih meni, da je razlog v denarju (je predrago) oziroma so navedli drug razlog.

SE VAM ZDI, DA JE V DOMŽALAH DOVOLJ KULTURNIH PRIREDITEV?

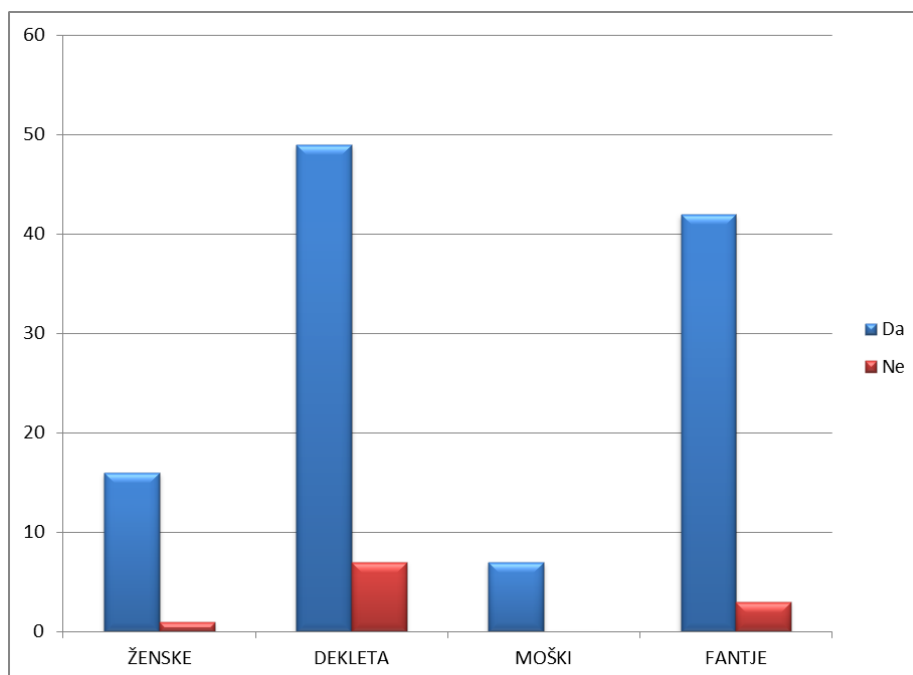
Ugotavljamo, da 62 vprašanih meni, da je v Domžalah dovolj kulturnih prireditev. 51 anketirancev pa meni, da se ne znajo odločiti, ali je kulturnih prireditev v našem kraju Domžale dovolj ali premalo.

KATERO PRIREDITEV STE NAZADNJE OBISKALI?

Iz rezultatov smo ugotovili, da je največ deklet in fantov v zadnjem času obiskalo filmsko predstavo. Predstave bolj množično obiskujejo ženske. Moški so enakovredno obiskali koncert, filmsko predstavo in razstavo.

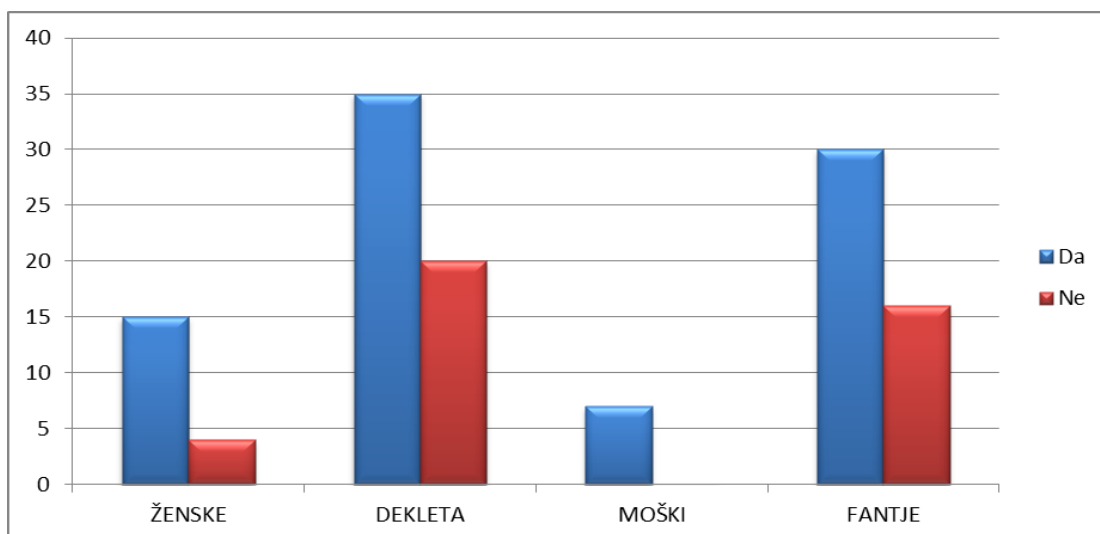
STE ZADOVOLJNI S KVALITETO PONUJENIH KULTURNIH PRIREDITEV?

Večina anketiranih je zadovoljnih s kvaliteto ponujenih prireditev v Domžalah. Zelo malo je takih, le 12, ki s kvaliteto ponujenih prireditev niso zadovoljni.

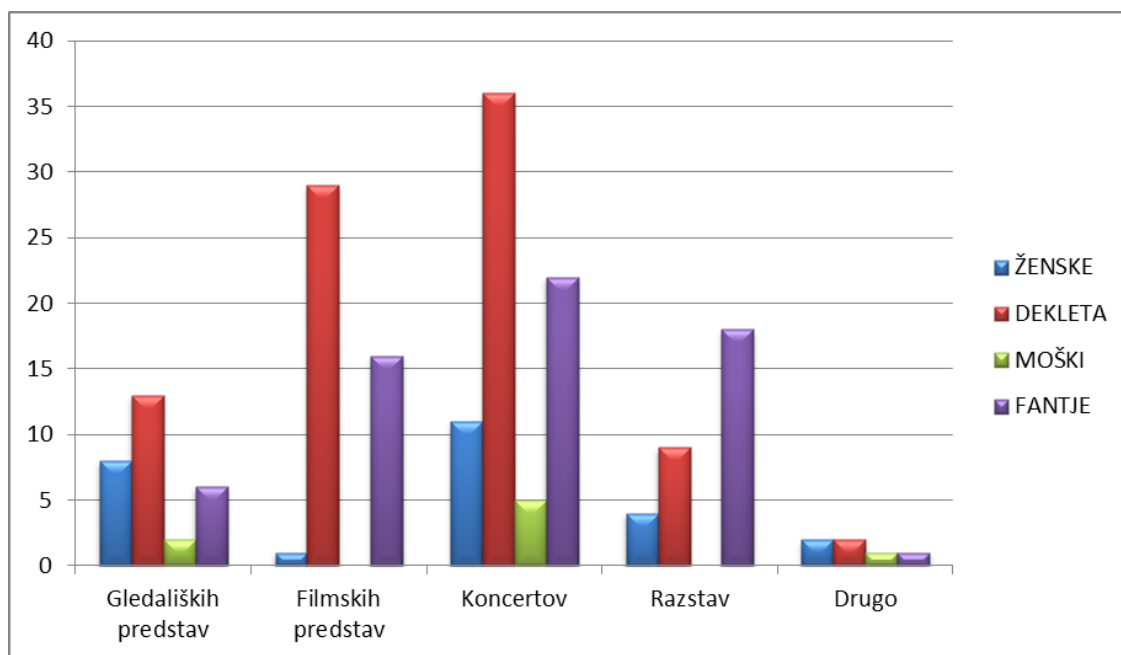

JE KVALITETA PONUJENIH PRIREDITEV V DOMŽALAH PO VAŠEM MNENJU PRIMERLJIVA S KVALITETO PRIREDITEV V DRUGIH MESTIH?

Ugotavljamo, da anketiranci ne glede na starost in spol menijo, da so Domžalske prireditve enako dobre kot prireditve v drugih krajih.

KATERIH PRIREDITEV JE PREMALO V DOMŽALAH?

Iz rezultatov ugotavljamo, da anketiranci v našem kraju pogrešajo koncerte. Sledijo jim filmske, gledališke predstave in razstave.

1.4.5 POVZETEK ANKETE

Rezultati raziskave so nas presenetili. Ugotovili smo, da dekleta in ženske obiskujejo več kulturnih prireditev kot moški in fantje. Prav tako smo ugotovili, da pri mlajši generaciji tako fantov in deklet prevladuje obisk kulturnih prireditev v občini Domžale, medtem ko pri starejši populaciji prevladuje obisk kulturnih prireditev v drugih krajih. Iz rezultatov povzamemo, da v večjem številu kulturne prireditve obiskujejo mlajši, kar je verjetno posledica šolskega programa. Iz podatkov sklepamo, da si dekleta in fantje bolj pogosto ogledajo filmsko predstavo kot moški in ženske.

Večina vprašanih je mnenja, da je v Domžalah dovolj kulturnih prireditev. Z izborom ponujenih kulturnih prireditev so zadovoljni. Vsi skupaj bi si želeli več koncertov.

Ugotovili smo, da so kulturne prireditve v Domžalah primerljive s prireditvami iz drugih krajev.

1.5 POMEMBNE KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH

Z učenci smo se odločili obiskati pomembne kulturne ustanove v našem kraju Domžale. Odločili smo se obiskati in predstaviti Galerijo Domžale, kjer je v mesecu decembru 2016 razstavljal svoja dela slikarka Vera Terstenjak, Knjižnico Domžale, kjer lahko prebiramo dela pisateljice Tatjane Kokalj in kjer se redno odvijajo različni kulturni dogodki ter Slamnikarski muzej, ki je hkrati tudi godbeni dom Domžale. Danes se godbeniki v njem pripravljajo na različne koncerte in tekmovanja pod vodstvom dirigenta Damjana Tomažina. Obiskali smo tudi Menačenkovo domačijo, ki je muzejska hiša in pomemben prostor domžalske kulturne dediščine, kjer svoja umetniška dela ob različnih priložnostih predstavljajo naši domžalski umetniki, Kulturni dom Franca Bernika in Mestni kino, ki sta osrednji kulturni ustanovi mesta Domžal. Tam se odvije največ kulturnih prireditev.

1.5.1 OBISK SLAMNIKARSKEGA MUZEJA, KI JE HKRATI TUDI GODBENI DOM

Godbeni dom kot prvi tovrstni dom v takratni državi, je bil zgrajen leta 1929, ker je domžalska godba potrebovala prostor za vaje. Otvoritev doma, na katero so prišli ljudje od blizu in daleč, je

prenašal Radio Ljubljana. Pihalna godba je bila ustanovljena leta 1884 v okvirju gasilskega društva. Pomembno vlogo pri ustanavljanju so imeli priseljenci iz kraja Graslitz v Sudetih. Prvi nastop je godba imela leta 1884. Po drugi sv. vojni je dom postal splošno ljudsko premoženje. V njem je bilo dolgo časa skladišče. Danes bodo popotniki tu srečali dirigenta Damjana Tomažina, ki vodi Godbo Domžale od leta 2006. Pod njegovim vodstvom Godba Domžale prireja samostojne koncerte in promenadne nastope. Nekaj jih priredijo tudi v kulturnem domu Franca Bernika.

Stalno razstavo slamnikarske dediščine je leta 2012 pripravil Študijski krožek Slamnikarstvo, ki ga je sestavljalo 14 članov strokovnjakov in ljubiteljev s tega raziskovalnega področja. Slamnikarska dediščina je v središču mesta dobila mesto za pletenje spominov in lokalne identitete.

V muzeju imajo stalno razstavo zbirke slamnikov, slamnikarskih predmetov, pripomočkov, orodij naprav, fotografij, dokumentov...vsega, kar je povezano za nekoč cvetočo slamnikarsko obrtjo. Po dogovoru vam muzej ponuja demonstracijo pletenja kit, šivanja slamnikov ter razne delavnice za vse starosti. Muzej prireja vsako leto kulturne prireditve Srečanje pod slamniki in Slamnikarski sejem. Slamnikarskega sejma se redno udeležujejo učenci naše šole pod mentorstvom Jelke Lesar. Vsako leto učijo obiskovalce sejma plesti slamnikarske kite.

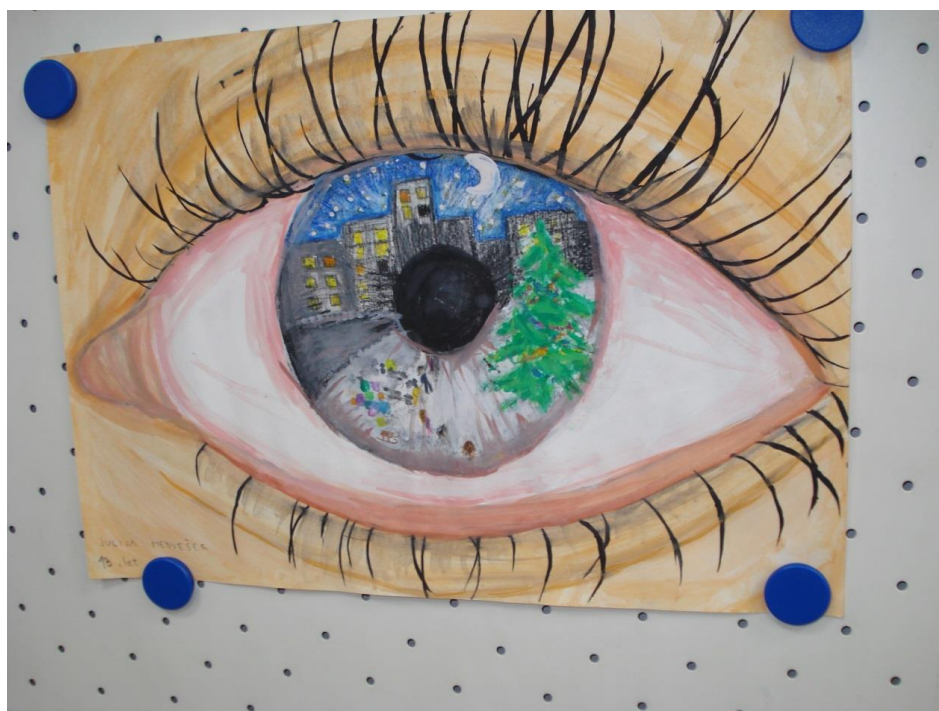
Slika 1: Slamnikarski muzej in Godbeni dom

Knjižnico Domžale učenci večkrat obišejo. Iščejo predvsem knjige za domače branje. Lahko si sposodijo tudi CD s filmi, glasbo in pravljicami.

Slika 3: Razstava risb učencev domžalskih šol v Knjižnici Domžale

Slika 4: Risba naše učenke in raziskovalke Julije razstavljena v Knjižnici Domžale

Slika 5: Del razstave v knjižnici Domžale

1.5.4 OBISK KULTURNEGA DOMA FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Kulturni dom Franca Bernika je bil zgrajen leta 1910, po načrtih Franca Ravnikarja. Ponudnik in organizator je bil župnik Franc Bernik, postavilo jo je katoliško izobraževalno in podporno društvo Domžale, ki je imelo posebno socialno in kulturno vlogo. V društvenem domu je od leta 1909 delovala tudi katoliško telesno-vzgojna organizacija Orel. V predstavi na dvorišču so imeli pomembne gospodarske oz. združene organizacije: hranilnica in posojilnica (1898), strojna zadruga (1910), in Kitarsko društvo (1908). Vsa društva so razpadla med nemško okupacijo (druga svetovna vojna). Po vojni je dom postal državna lastnina. Dvorana se še vedno uporablja za kino in gledališke predstave. Učenci naše šole si vsako leto v njem ogledamo kar nekaj prireditev. Naši najmlajši učenci pa obiskujejo lutkovno/ gledališki abonma.

Slika 6: Kulturni dom Franceta Bernika

Slika 7: V Kulturnem domu Franca Bernika je tudi glasbena šola

1.5.5 OBISK MENAČENKOVE DOMAČIJE

Obisk Menačenkove domačije, ki je tudi muzejska hiša in pomemben prostor domžalske kulturne dediščine, je pravo doživetje. Zgrajena je bila tik pred koncem 19. stol. Zgrajena je bila za bivališče in delavnico krojača in njegove družine. Po domače so ji rekli »pr' Menač'nk«.

V Menačenkovi domačiji pripravljajo razstave, večere ljudske dediščine v pesmi in besedi, sobotne ustvarjalne delavnice. Dogodki so namenjeni vsem, ki pridejo v Domžale, tudi popotnikom. Na ta način ohranjajo ljudsko izročilo in umetnost. Svoja umetniška dela je v Menačenkovi domačiji razstavljala tudi Vera Terstenjak.

Slika 8: Menačenkova domačija

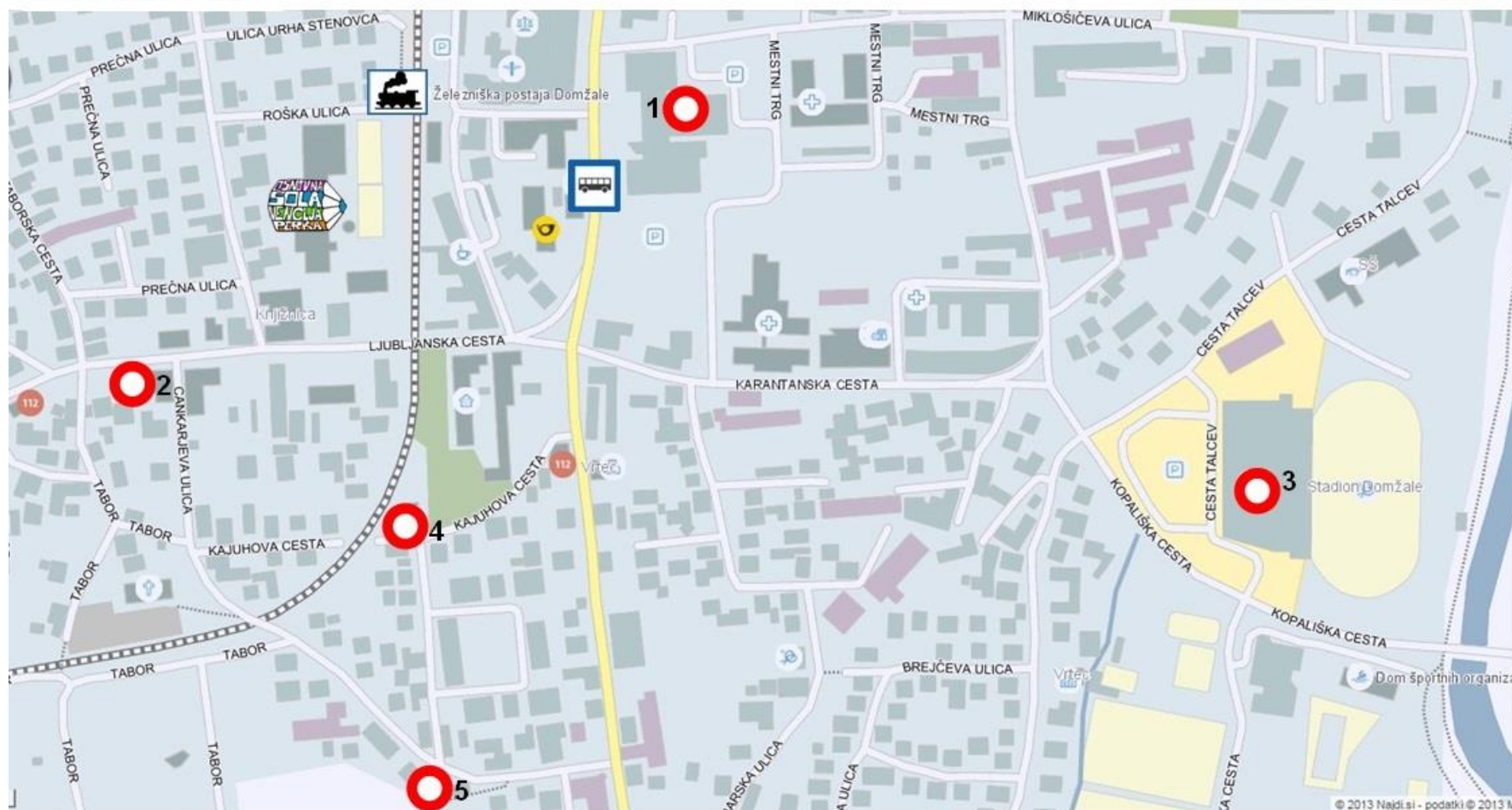

1.6 ZEMLJEVID DOMŽAL – TURISTIČNI VODNIK

ZEMLJEVID mesta DOMŽALE – Kulturne ustanove

AVTOR: K. Erban z učenci

IZDALA: OŠ Venclja Perka, april 2018

LEGENDA

železniška postaja

avtobusna postaja

1 Galerija Domžale

2 Kulturni dom Franca Bernika, Mestni kino

3 Knjižnica Domžale

4 Godbeni dom

5 Slameničarski muzej

4 Godbeni dom

4 Slameničarski muzej

5 Menačnikova domačija

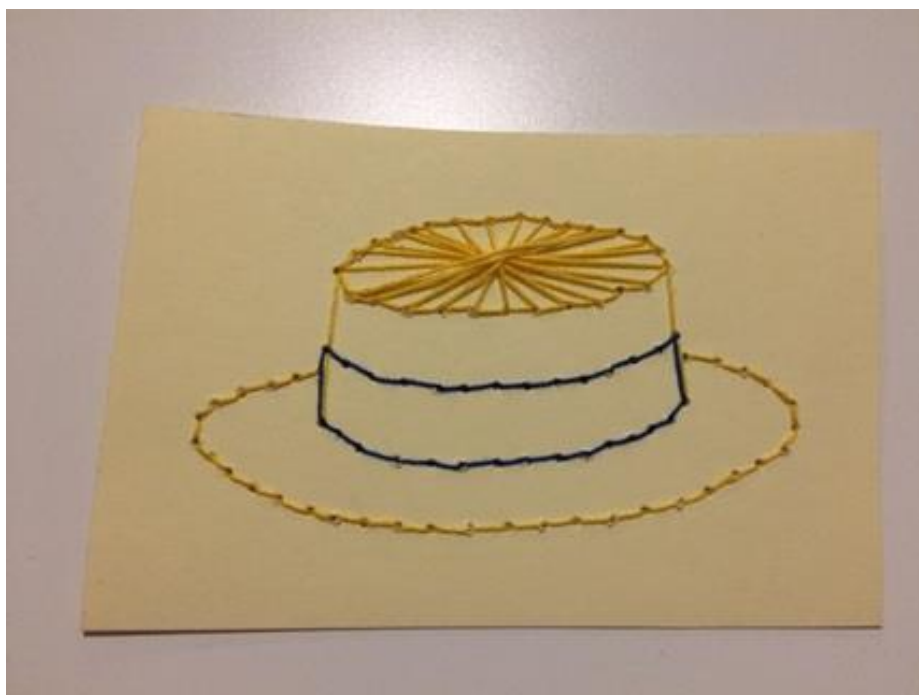
OŠ Venclja Perka

1.7 USTVARJALNA DELAVNICA

Naš turistični proizvod je povezan s kulturno dediščino Domžal. Kot smo že omenili, so Domžale slovele po industriji slamnikov. Slamnik predstavlja simbol mesta Domžale, saj je mesto imelo nekoč zelo razvito obrt in kasneje tudi industrijo, ki je temeljilo na pletenju slamnatih kit in šivanju slamnikov.

Z učenci smo se odločili, da bodo naš turistični proizvod slamniki magnetki.

Učenci so na karton najprej »pikali« obliko slamnika, nato pa s pomočjo »prejce« rumene in modre barve ter šivanke, izvezli slamnik. Na zadnjo stran so prilepili magnet. Izdelke bodo razdeljevali na turistični tržnici.

Slika 9: Eden izmed magnetkov, ki jih bomo delili na predstavitvi raziskovalne naloge na tržnici v Ljubljani

1.8 NAŠA ŠOLA KULTURNA ŠOLA

*"Skupaj gradimo šolo,
v kateri spoznavamo sebe in svet,
stopamo po svoji poti,
se dobro razumemo med seboj,
čeprav različni, pa vendar povezani."*

Vizija naše šole OŠ Vencija Perka Domžale

Naša šola, OŠ Vencija Perka kvalitetno, strokovno in kulturno deluje, zato smo v šolskem letu 2015/16 pridobili naziv Kulturna šola. Naziv nam je v ponos, saj spada šola v krog tistih šol, ki se izkazujejo z nadpovprečno kulturno dejavnostjo.

Kulturna šola postane šola, ki si prizadeva, da s kulturnimi dejavnostmi ter ustvarjalnostjo mladih na raznolikih umetnostnih področjih, krepi kulturno vzgojo, podpira kakovostne dosežke ter skrbi za izobraževanje udeležencev in mentorjev kulturnega udejstvovanja.

Naša šola načrtno povezuje kulturno vzgojo in izobraževanje. Mentorji učencem omogočajo, da se s kulturnim udejstvovanjem na različnih kulturnih prireditvah, krožkih, dogodkih, natečajih ter razstavah, izražajo, izobražujejo, širijo svoje obzorje na različnih umetnostnih področjih in se tudi javno promovirajo ter predstavijo.

Na naši šoli redno obeležujemo pomembne kulturne praznike, sodelujemo na različnih projektih, organiziramo različne dogodke in prireditve. Prepoznavni smo na gledališki področju. V šolskem

letu 2014/15 smo na naši šoli orali ledino gledališkega ustvarjanja. Od tedaj sleherno leto pripravimo glasbeno-dramsko igro, kjer s svojo ustvarjalnostjo na dramskem, glasbenem in likovnem področju k celotni podobi predstave prispevajo učenci od 6. do 9. razreda. Učenci se udeležijo tridnevnega tabora Gledališke igre, kjer se urijo v retoriki, gibu, ustvarjanju in vaji glasbene podlage ter oblikovanju scene in rekvizitov. Do sedaj smo pripravili sledeče predstave: Modra vrtnica, glasbeno-dramsko-plesna predstava (10 ponovitev), Moj dežnik je lahko balon, glasbeno-dramska predstava (7 ponovitev) ter Ure kralja Mina, glasbeno-dramsko predstavo (8 ponovitev).

Našo šolo smo na stopnišču obogatili z galerijskim prostorom, kjer svoja likovna dela v prvi vrsti razstavljajo učenci naše šole, zaposleni z umetniško prakso, bivši učenci z likovno umetniških, oblikovnih smeri, fotografi ter prijavljeni ustvarjalci na razpis. Na likovnem področju so mentorice z učenci pripravile precejšnje število razstav ter sodelujejo tudi na mednarodnih natečajih. Na šoli že leta deluje krožek Likovno snovanje, v okviru katerega vsako šolsko leto mentorica organizira ustvarjalni vikend tabor, na katerem se mentorica posveti vsakemu učencu posebej ter ga usmerja pri likovnem ustvarjanju. Pod njeno taktirko so učenci ustvarili novo podobo vetrolova.

Na šoli deluje ogromno interesnih dejavnosti, ki pokrivajo umetnostna področja, kot so likovno, literarno, filmsko, gledališko oz. dramsko ter glasbeno področje. Naši krožki v letošnjem letu zajemajo: Likovno ustvarjanje, Angleške urice, Knjiga moja znanka, Knjižni klub, Cici zbor, Otroški in mladinski zbor, Bum bum band, Gledališki krožek, Likovne delavnice, Ročna dela.

Vsako leto se Cici zbor (učenci od 1. do 3. razreda) ter otroški in mladinski zbor (učenci od 4. do 9. razreda) udeleži območne revije otroških in mladinskih pevskih zborov. Lani smo se v okviru inštrumentalne igre druge triade z nazivom Bum bum band, prvič udeležili Orffomanije - državnega srečanja Orffovih skupin.

Na naši šoli učitelji spodbujamo natečaje in učence usmerjamo k prijavi. Najbolj odmevni natečaji so Evropa v šoli, Bralnice pod slamnikom. Vsako leto za vse učence na šoli organiziramo kulturni dan, na katerem se ukvarjamo s kulturno dediščino našega kraja.

V šolskem letu 2013/2014 je OŠ Venclja Perka v sodelovanju z Občino Domžale pomagala izdati 2 knjigi otroških avtoric, in sicer: Lane Slapal, ki je napisala V iskanju dežele Haeronim ter Špele Dragar s knjigo Neločljiva. Ob predstavitvi obeh knjig smo na šoli pripravili literarni večer ter dogodke obeležili s fotografijami.

Na šoli deluje tudi novinarstvo, v okviru katerega vsak mesec nastaja šolski časopis, kjer obeležimo vse pomembnejše dogodke šolskega leta.

Kulturno dejavni učenci se v okviru šolskih prireditev in dogodkov pod vodstvom različnih mentorjev skozi celo šolsko leto glasbeno, literarno ali likovno predstavijo sošolcem, učiteljem in staršem, bodisi v OŠ Venclja Perka, Kulturnem domu Franca Bernika, Medgeneracijskem centru Domžale, Knjižnici Domžale, Menačenkovi domačiji, Galeriji Domžale ter tudi v Kulturnem domu Mengeš.

2 ZAKLJUČEK

Z učenci smo obiskali vse pomembne kulturne ustanove Domžal in se seznanili s kulturno umetniškimi prireditvami. Ob knjigah smo spoznali tudi njihovo bogato zgodovino.

Ko bodo popotniki pripotovali v naš kraj, naj obišejo kulturne in zgodovinske zgradbe kot so Slamnikarski muzej, ki je hkrati Godbeni dom, Knjižnico Domžale, Galerijo Domžale, Kulturni dom Franca Bernika in Menačenkovo domačijo. Na omenjenih krajih se začuti bogata preteklost in sedanjost mesta Domžal.

Z učenci smo pripravili anketni vprašalnik, s katerim smo odkrivali, s kom pretežno obiskujejo vprašani kulturne prireditve, v katero kulturno ustanovo v Domžalah največkrat zaidejo, zanimalo pa nas je tudi, ali bi si želeli obiskovati več kulturnih prireditev, ali je le-teh v Domžalah dovolj in katero prireditev so vprašani nazadnje obiskali.

Rezultati raziskave so nas presenetili. Ugotovili smo, da dekleta in ženske obiskujejo več kulturnih prireditev kot moški in fantje. Prav tako smo ugotovili, da pri mlajši generaciji tako fantov in deklet prevladuje obisk kulturnih prireditev v občini Domžale, medtem ko pri starejši populaciji prevladuje obisk kulturnih prireditev v drugih krajih. Iz rezultatov povzamemo, da v večjem številu kulturne prireditve obiskujejo mlajši, kar je verjetno posledica šolskega programa. Iz podatkov sklepamo, da si dekleta in fantje bolj pogosto ogledajo filmsko predstavo kot moški in ženske.

Učenci smo zelo ponosni, da ima naša šola naziv Kulturna šola. Kultura nas bogati, vzgaja v spoštljivem in kulturnem vedenju, zaradi kulture smo ustvarjalni, plod našega umetniškega dela so proslave ob kulturnih praznikih, lutkovne, gledališke predstave, filmi, literarna in likovna dela, poezija in glasba pa razveseljuje staro in mlado.

Zelo radi sodelujemo pri raznih projektih in na natečajih. Naš cilj je zadovoljstvo, druženje in zabava ob kulturnem ustvarjanju. Vse to bi bilo težko dosegljivo, če ne bi bilo naših učiteljic in mentoric Nataše, Katje, Tine in Štefke.

3 VIRI IN LITERATURA

1. Fotografije: osebni arhiv
2. Stražar, S. (1999). Domžale, mesto pod Goričico, Škocjan pri Domžalah: Odbor pri kulturnem društvu «Miran Jarc».
3. Vojsk, V., Kuzmič, I. (2010). Domžale – Karta občine in mestni načrt. Domžale : Tiskarna Januš.
4. Vahtar, M. (2008). Trkamo na vrata dediščine: Primer dobre prakse v srcu Slovenije: Kamniška Bistrica, zelena os regije. Dol pri Ljubljani: Občina.
5. Hieng, P. (2013). Rajžamo po Domžalah – turistični vodnik za otroke. Domžale.
6. Roškar, S. (2015). Sprehod med tovarnami slamnیکov v Domžalah, Domžale: Občina.
7. Roškar, S. in Kuzmič, I. (2006). Mesto Domžale skozi prostor in čas. Ljubljana: Komisija za turizem Občine Domžale.
8. Roškar, S. (2009). Zgodbe o slamnیکih na Domžalskem. Ljubljana: Komisija za turizem Občine Domžale.
9. Kuzmič, I. (2007). Mesto Domžale – sprehod skozi prostor in čas. Informativna brošura. Domžale: Komisija za turizem.

4 PRILOGA

Projekt
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH

ANKETA

Smo učenci Osnovne šole Vencija Perka Domžale in obiskujemo turistični krožek. Pripravljamo raziskovalno nalogo »KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH« in v ta namen zbiramo podatke o kulturnem življenju Domžalčanov. Prosimo vas, da si vzamete nekaj trenutkov in sodelujete pri anketi. Hvala.

Prosimo izberite in označite ali dopolnite izbrane odgovore ob vprašanjih.

1. SPOL: M   Ž

2. STAROST: OD 9 DO 18 LET
                      OD 19 DO 26 LET
                      OD 27 DO 60 LET
                      OD 60 NAPREJ

3. KJE OBISKUJETE KULTURNE PRIREDITVE:

V DOMŽALAH

DRUGJE, KJE? _____

4. S KOM OBISKUJETE KULTURNE PRIREDITVE?

S STARŠI
S ŠOLO
S PRIJATELJI

DRUGO _____

5. KATERE KULTURNE USTANOVE V DOMŽALAH OBISKUJETE :

KNJIŽNICO
KD FRANCA BERNIKA
GODBENI DOM
SLAMNIKARSKI MUZEJ
MENAČNIKOVA DOMAČIJA
GALERIJA DOMŽALE

DRUGO: _____

6. ALI BI ŽELELI OBISKOVATI VEČ PRIREDITEV?

DA

NE

7. ČE STE OBKROŽILI DA, ZAKAJ JIH NE?

KER NIMATE ČASA
KER JE PREDRAGO

DRUGO: _____

8. SE VAM ZDI, DA JE V DOMŽALAH DOVOLJ KULTURNIH PRIREDITEV?

DA

NE

NE VEM

9. KATERO KULTURNO PRIREDITEV STE OBISKALI NAZADNJE?

GLEDALIŠKO PREDSTAVO
FILMSKO PREDSTAVO
KONCERT
RAZSTAVO

DRUGO: _____

10. STE ZADOVOLJNI S KVALITETO PONUJENIH KULTURNIH PRIREDITEV?

DA

NE

11. JE KVALITETA PONUJENIH PRIREDITEV V DOMŽALAH PO VAŠEM MNENJU PRIMERLJIVA S KVALITETO PRIREDITEV V DRUGIH MESTIH?

DA

NE

12. KATERIH KULTURNIH PRIREDITEV JE PO VAŠEM MNENJU V DOMŽALAH PREMALO?

GLEDALIŠKIH PREDSTAV
FILMSKIH PREDSTAV
KONCERTOV
RAZSTAV

DRUGO: _____

HVALA ZA SODELOVANJE!